

Marechaussee Contact

5

2025

Marechaussee Contact**26e jaargang****2025 | 5 | oktober**

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt tweemaandelijks.

Aan de inhoud wordt veel zorg besteed, echter noch de stichting noch de redactie aanvaardt enige aansprakelijkheid voor eventuele fouten en/of onvolkomenheden. Door derden aangeleverde inhoud geeft niet noodzakelijk de mening van de stichting of de redactie weer. De redactie behoudt zich het recht voor door derden ingezonden kopij aan te passen, in te korten, of niet te plaatsen.

Voor het overnemen van artikelen, gedeelten daarvan en/of foto's is toestemming van de redactie vereist. Na verkregen toestemming dienen de bron, de artikelkop en de naam van de auteur te worden vermeld.

Redactie

Willem Geense

Gert Janssen

Evert Jan Kasteel (tekstredactie)

Eric Koopman

Cees Lindenbergh

Kees Poelma

Henk Rijke (voorzitter)

Henk Westland (eindredactie)

Aan dit nummer werkten mee

Aad Blankert

Peter Klijn

Chris Laarakker

Joop Rump

Tom Wesselink

Contact met de redactie

Postbus 125, 7590 AC Denekamp

t.a.v. Redactie Marechaussee Contact

redactie@marechausseecontact.nl

Wijzigen van adresgegevens / opzeggen

begunstigersadministratie@

marechausseecontact.nl

(zie verder pagina SMC-informatie

bij administratie)

Vormgeving

Pleun van der Linde,

Persmanager, Den Haag

Druk

Wilco BV, Amersfoort

Aanleveren kopij voor een volgende uitgave

Voor het aanleveren van kopij graag eerst

contact opnemen met de redactie.

3	Observaties
4	Agenda Activiteiten voor en door (oud-)marechaussees
5	Nestelpennen 101 Marbat: stand van zaken
6	Uitgelicht 50 jaar Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten Deel 4: In het hier en nu
8	Goed op weg Detachement KMar maakt indruk tijdens Airborne Wandeltocht
10	Huis vol foto's KMar 175 jaar
13	Korea Bronzen Kruis voor opperwachtmeester Van Genderen
14	Reservisten "De marechaussee blijft mijn club"
16	In gesprek met Schietvrienden voor het leven
20	Anekdote Mijn eerste drugszaak
22	Museum Museumcollectie Buren krijgt nieuw leven
23	Herdenken 38e Indiëherdenking Roermond
24	Uit 'De Marechaussee grijpt in' Kippendieven
26	Personalía
27	SMC-informatie

Foto omslag:

2020, Ksiaz Wielkopolski (Polen), training BSB-arrestatie-team op de European Security Academy (ESA)

Foto: Mediacentrum Defensie | Valerie Kuypers

Demonstraties die volledig uit de hand lopen. Gewelddadigheden tegen handhavers en hulpdiensten. Online en fysieke bedreigingen tegen politici en ambtenaren. Grootschalige vernielingen en onlusten in het publieke domein.

In Nederland klinkt steeds vaker de zorg over het afnemend ontzag voor gezaghebbende instanties. Of het nu gaat om de politie, marechaussee, hulpdiensten of overheidsmedewerkers: met name jongeren lijken steeds minder respect te tonen en stellen het gezag ter discussie. Het is verleidelijk om de oorzaak te zoeken bij degene die het ontzag zou moeten tonen, maar daarmee wordt voorbijgegaan aan een fundamenteeler punt. Gezag is geen kwestie van formele macht of een titel op papier, maar iets dat verdient en verworven moet worden. Pas wanneer er intrinsiek respect is voor de ander, ontstaat er ruimte voor echt ontzag.

Het onderscheid tussen formele macht en gezag is essentieel. Macht kan worden opgelegd via wetten, regels en uniformen, doch gezag vraagt om iets anders. Het ontstaat uit een combinatie van uitstraling, vastberadenheid, consequent en proportioneel handelen, en een oprechte houding richting de ander. Gezag wortelt in het gedrag en de houding van degene die het uitstraalt, niet in een hiërarchisch schema. Wie zijn gezag wil laten gelden, moet dat elke dag opnieuw waarmaken.

De Koninklijke Marechaussee (KMar) is bij uitstek een organisatie die dit principe belichaamt. Wie de KMar van dichtbij meemaakt, ziet dat gezag daar niet simpelweg voortvloeit uit het uniform, maar uit de manier waarop men zich opstelt en handelt. In de opleiding, training en het dagelijks optreden wordt voortdurend gewerkt aan die kenmerkende mix van zelfbewustzijn en bescheidenheid, van scherpte op inhoud en nuchterheid in toon. Het is geen bravoure die afschrikt, maar een gecontroleerde bedrijvigheid en een ritme van mensen die weten wat er moet gebeuren.

Chris Laarakker beschrijft treffend zijn eerste ervaringen als grenswachter: grenspassanten keken op tegen de controle, niet uit angst voor sancties, maar uit respect voor de manier waarop de marechaussee haar werk deed. Men antwoordde oprecht, voelde zich serieus genomen en wist dat het gezag van de KMar niet op dwang, maar op professionaliteit en rechtvaardigheid was gestoeld. Zulke ontmoetingen zijn illustratief voor het natuurlijke ontzag dat ontstaat wanneer gezag niet wordt afgedwongen, maar wordt waargemaakt. Binnen 101 Marechausseebataljon, dat zorgvuldig wordt opgewerkt naar het *Full Operational Capable* (FOC) niveau, is dit proces voelbaar. De medewerkers worden niet alleen getraind op technische vaardigheden en procedures, maar vooral op houding en waarden. Discipline is geen doel op zich, het is een voorwaarde om het gezag geloofwaardig te maken.

Ook bij de 50-jarige Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB) heerst altijd een gecontroleerde energie, doordrenkt met militaire bravoure, maar nooit losgezongen van de realiteit. Het team weet wat er moet gebeuren, bewaart de rust

“Ontzag voor gezag”

en houdt de toon nuchter, precies de ingrediënten die gezag tot leven brengen.

Slachtofferadvocaat en KMar-reservist Sébas Diekstra verwoordt het treffend: weten waar je vandaan komt en waar de marechaussee je heeft gebracht, is een bron van trots, doch ook van verantwoordelijkheid. Het gezag van de KMar is niet alleen een erfenis uit het verleden, maar een opdracht voor iedere medewerker om het elke dag opnieuw te verdienen: in de omgang met burgers, collega's en zichzelf.

Het is deze houding die ervoor zorgt dat het gezag van de Koninklijke Marechaussee niet vanzelfsprekend is, maar toch als vanzelf groeit. Niet door te wijzen op de formele macht, maar door te investeren in mensen, waarden en voorbeeldgedrag. In een samenleving waarin het respect voor gezag niet langer vanzelfsprekend is, bewijst de KMar dat gezag niet afgedwongen kan worden, maar ontstaat uit handelen en houding. Wie echt gezag wil, zal het moeten verdienen dag na dag, mens tot mens.

De Algemene Reünie van SMC vindt plaats op donderdag 13 november in Reünie- en Congrescentrum Kumpulan op landgoed Bronbeek in Arnhem. Deze jaarlijkse bijeenkomst wordt georganiseerd door de reüniecommissie van SMC onder leiding van Gerrit Reloe en zijn vrouw Laura. Er worden nieuwe commissieleden gezocht die het stokje op termijn willen overnemen. Wilt u zich inzetten? Spreek Gerrit of een ander bestuurslid aan tijdens de reünie voor meer informatie. Uiteraard kunt u uw interesse voor een actieve rol bij SMC ook op andere manieren kenbaar maken.

André Peperkoorn EMPM
Generaal-majoor b.d.
Voorzitter Stichting Marechaussee Contact

Woensdag 5 november 2025

Regiobijeenkomst Amersfoort-Utrecht (postactieven)

Locatie: Eetcafé 't Houteveen, Hooglanderveen (14.00-17.00)

Contact: Monique Hekman-Landwier | 06-18861728 | m.hekman.landwier@mindef.nl

Donderdag 6 november 2025

Reünie dienstplichtlichting 72-1

John Verboom en Cor Nagelmaeker organiseren weer een reünie voor de 2e klas dienstplichtlichting 72-1.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek, Arnhem

Contact: John Verboom | fartree@wxs.nl

Donderdag 13 november 2025

Algemene SMC-reünie Bronbeek

De jaarlijkse Algemene Reünie van SMC vindt plaats op Landgoed Bronbeek in Arnhem.

Deze reünie is bedoeld voor zowel SMC'ers als niet-SMC'ers. Het programma (met routebeschrijving) ontvangt u circa twee weken voor de reüniedatum. De bijdrage voor SMC'ers alsook hun partner bedraagt € 15,00 p.p. (incl. buffet en drie consumpties). Voor niet-SMC'ers en hun partner is de bijdrage € 30,00 p.p. Aanmelden uitsluitend per e-mail.

Locatie: Reünie- en Congrescentrum Kumpulan, Bronbeek, Arnhem

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Donderdag 13 november 2025

Concert Orkest Koninklijke Marechaussee

Toegang op deze donderdagavond is voor SMC'ers gratis. Wel eerst kaartjes bestellen bij Gerrit Reloe.

Locatie: Concertgebouw Muis Sacrem, Arnhem

Contact: Gerrit Reloe | 06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Reünie beroepslichting 65-4

Op 12 augustus jl. ontmoetten lichtinggenoten van de beroepsopleiding 65-4 elkaar op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn. Precies zestig jaar nadat ze waren opgekomen om aan de opleiding tot marechaussee te beginnen.

Aan deze reünie ging een zoektocht van bijna een jaar vooraf, met de – te verwachten – trieste constatering dat veel oud-collega's inmiddels waren overleden of een te broze gezondheid hebben om aanwezig te kunnen zijn. Naar beide 'groepen' collega's gingen onze gedachten uit tijdens de minuut stilte door de aanwezige veertien reünisten met eregast – instructeur uit die tijd – Kees Kommer.

Op de kazerne werden wij ontvangen door kapitein Geerts, die ons deze dag heeft begeleid en rondgeleid. Wat is er veel veranderd (lees: gemoderniseerd) sinds augustus 1965! Maar gelukkig waren het exercitieterrein, de klok, de legeringsge-

Donderdag 27 november 2025

Regiobijeenkomst Apeldoorn-Arnhem (postactieven)

Locatie: ECHOS Home Schaarsbergen (14.00-16.30)

Contact: Robert Pannekoek | 06-30093271 | kmarregio-schaarsbergen@hotmail.com

Donderdag 27 november 2025

Regiobijeenkomst Amsterdam-Noord Holland (postactieven)

Locatie: Soos KMar Amsterdam (15.30-18.30)

Contact: Anne-Roel de Boer | 06-40999382 | 123deboer@gmail.com of Renee de Weger | 06-40681608 | reneedeweger@gmail.com

Dinsdag 3 maart 2026

Reünie beroepslichting 76-2

Op 3 maart 1976 kwam beroepslichting 76-2 op. 50 jaar later wordt een reünie georganiseerd. Voor aanmelden zie hieronder.

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: Freerk Mossel | 06-47587538 | freerkmossel@hotmail.com

Maandag 27 juli 2026

Reünie beroepslichting 66-4

Bert Kleinjan en Walther Hoosmans organiseren deze reünie 60 jaar na onze opkomst. Aanmelden bij Walther.

Locatie: Koning Willem III-kazerne, Apeldoorn

Contact: walther.hoosmans@hetnet.nl

Kijk voor actuele berichtgeving over het al dan niet doorgaan van genoemde bijeenkomsten en reünies op www.marechausseecontact.nl. Ook in de wekelijkse zondagse e-mailnieuwsbrief houden we u op de hoogte.

SCAN ME

bouwen en de maanvormige garagegebouwen aan de buitenkant voor ons nog heel herkenbaar. Inpandig was er wel veel veranderd, maar tot onze verbazing zagen we op sommige slaapkamers nog steeds of opnieuw stapelbedden. Alles kort samengevat: het was een fijne dag en het voelde heel vertrouwd.

Zo'n negentig collega's zijn in augustus van dit jaar gestart met hun Military Police (MP)-opleiding. Een volgende, grote stap naar de operationele gereedheid van 101 Marechaussee-bataljon (101 Marbat). De klok tikt, want op 1 januari 2027 moet een volledig MP-eskadron inzetbaar zijn. Hieronder de feiten voor de stand van zaken omtrent 101 Marbat.

In het kader van hoofdtak 1 – bescherming van Nederland en het NAVO-grondgebied – is de KMar bezig met vergroenen. Oftewel, het militaire aspect van de organisatie neemt toe. Deze militarisering krijgt onder meer vorm met de oprichting van 101 Marbat.

Het nieuwe bataljon werd op 1 september 2024 formeel opgericht. Vanaf toen is gestart met het formeren en het vullen van de bataljonsstaf en het stafverzorgingseskadron. Op 1 februari 2025 kwam het eerste eskadron, 103 Marechaussee Eskadron (Maresk), officieel op en op 4 augustus volgde 104 Maresk.

Combat support

Op 1 januari 2027 dient er een volledig operationeel inzetbaar (*Fully Operational Capable*, FOC) *Combat Support MP*-eskadron te zijn. Dit eskadron wordt aangeboden in het kader van het *NATO Force Model* en moet *combat support* kunnen leveren wanneer er eens een crisis of conflict uitbreekt. Het MP-eskadron staat in dat geval onder bevel van de commandant van een aangewezen landmachtbrigade. De taken van een *Combat Support MP*-eskadron zijn onderverdeeld in vijf *NATO MP*-functies: *mobility support*, *policing*, *detention*, *stability policing* en *security operations*. Daarnaast wordt ook de bijstandstaak van de KMar bij het bataljon belegd.

Opleidingen

Ter voorbereiding op hun taken volgden collega's van 103 Maresk de afgelopen maanden verschillende opleidingen. Hierbij lag de focus voornamelijk op de 'groene' skills en drills. Zo werden collega's opgeleid in het gebruik van specifieke wapens, waaronder de HK416, en was er extra aandacht voor

foto's: Mediacentrum Defensie | Jarno Kraayvanger

101 Marbat: stand van zaken Volle focus op gereedstelling

onder meer de Militaire Basisvaardigheden (MBV). Daarnaast volgden zij de ME-opleiding op het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum Koninklijke Marechaussee (OTCKMar). In augustus zijn zo'n negentig collega's van zowel 103 als 104 Maresk gestart met de officiële, splinternieuwe MP-opleiding. Deze wordt verzorgd door het OTCKMar, maar vindt plaats op een tijdelijke locatie op Kamp Soesterberg. De MP-opleiding duurt vier maanden en loopt tot half december.

Oefeningen

Na afronding van de eerste MP-opleiding zal het *Combat Support MP*-eskadron in het kader van haar verdere gereedstelling in 2026 veelvuldig deelnemen aan trainingen en oefeningen. Zo sluit het eskadron onder andere aan bij de grote landmachtoefening *Fighter Lion* en staat er een grote certificeringsoefening op het programma. Eerder in juli dit jaar reisde een afvaardiging van 103 Maresk af naar de Verenigde Staten voor oefening *Titan Warrior*. Hierin werden meerdere processen en taken van de MP beoefend, bijvoorbeeld op het gebied van detentie.

Samenstelling organisatie

De nieuwe 'Marbatters' zijn veelal marechaussees die al functies vervulden bij brigades, maar er is ook sprake van instroom vanuit de wachtmeesteropleiding. Dit zijn zowel 'spijkerbroeken' (mensen van buiten Defensie) als oud-marechausseebeveiligers of collega's van andere krijgsmacht delen, waaron-

der het Korps Mariniers en de Koninklijke Landmacht.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat het huidige Team Verkeer en de Landelijke Bijstand Organisatie (LBO) ook opgaan in 101 Marbat. Op het moment dat naast de bataljonsstaf, de twee multifunctionele eskadrons en het stafverzorgingseskadron, ook het verkeersondersteuningspeloton en de pelotons van LBO zijn toegetreden tot het bataljon, telt de eenheid zo'n 640 personen. De staf van 101 Marbat is gevestigd op het Walaardt Sacré Kamp in Huis ter Heide, de nieuwe eskadrons op interim locatie Fort de Bilt.

Bron: KMarMagazine 2025-07
(bewerkt door eindredactie MC)

50 jaar Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten

Deel 4: In het hier en nu

SCAN ME

SCAN ME

2024, Bagdad, BSB-close protection team, NATO Mission Iraq (NMI)

Na drie artikelen over de historie handelt dit vierde en laatste deel over ontwikkeling, over samenwerking en over de mensen die vandaag de dag het verschil maken binnen de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB).

Het is maandagochtend. Binnen de groene poorten van 'zero-zero' heerst een gecontroleerde bedrijvigheid. Er wordt gelachen in de kantine bij het koffieapparaat. Mensen zijn zich aan het klaarmaken om naar de gym te gaan. Weer anderen treffen voorbereidingen om hun dagelijkse werkzaamheden op te pakken zoals een overleg of een briefing voor een klus die er aan zit te komen. Er hangt een goede energie met een tikkeltje militaire bravoure. Maar vooral het kenmerkende ritme van mensen die weten wat er moet gebeuren. Ruim 460 collega's zijn hier bezig met de veiligheid in de wereld. Niet met nostalgie of terugblikken, maar met de blik vooruit. De BSB leeft in het hier en nu.

Commandant BSB, luitenant-kolonel Daan Lenting, loopt na het afnemen van het appel samen met brigadeadjudant Tom Wesselink de trap omhoog

richting kantine voor een bakkie samen met medewerkers van de BSB die daar ook even tijd voor hebben. Na de snelle koffie is het tijd voor het eerste overleg.

Wat maakt de BSB zo bijzonder?

"We zijn met ruim 460 medewerkers niet de grootste brigade binnen de KMar, maar de impact die we maken, is groot. Omdat we ons continu blijven aanpassen aan wat er nú gevraagd wordt", vertelt Lenting. "Dat doen we met een team dat scherp is op inhoud, maar nuchter blijft in toon."

"De brigade opereert de laatste jaren wereldwijd op een breed terrein. Denk aan persoonsbeveiliging in binnen- en buitenland, variërend van bodyguard tot beveiligingsmanager. Of maritieme inzet met *rigid-hulled inflatable boats* (RHIB's) voor Frontex, *air marshall*-operaties, luchtsteun tijdens internationale topontmoetingen en ad-hoc of

geplande inzet binnen het DSI-stelsel (Dienst Speciale Interventies). Ook hebben we een eigen observatieteam dat kan worden ingezet voor verschil-

2025, Aanhoudings- en Ondersteunings-eenheid (DSI), BSB'ers in actie

lende gezagsorganen. En niet te vergeten de betrokkenheid bij grootschalige evacuaties zoals Kabul en Soedan."

"Recent hebben we ondersteuning geleverd aan de NAVO-top: beveiliging, cyber, luchtsteun en een coördinerende rol daarin. Dat is niet iets wat je er even bij doet. Dan moet elke schakel scherp zijn, zonder gedoe of vertraging. Dan moet het gewoon kloppen."

Wat je aan de buitenkant vaak niet ziet, is de wereld daarachter: de plannings, de scenario's, de koffiemomenten waarop details nog even doorgesproken worden. Lenting: "De rust die je aan de voorkant ziet, begint bij structuur aan de achterkant. Zonder die basis zijn we nergens."

Opleiden

De opleiding van nieuwe BSB-collega's is daar een goed voorbeeld van. Die duurt 34 weken en wordt volledig intern verzorgd. Vanaf de eerste selectie tot het moment dat een operator daadwerkelijk meedraait in een team. "We zijn daarin kritischer geworden", legt Lenting uit. "Wat voorheen tijdens de opleiding nog misging, vangen we nu al op in de voorselectie. Zo houden we het tempo en de kwaliteit hoog en dat resulteert in een laag uitvalpercentage tijdens de opleiding."

Ook buiten de poort wordt kennis gedeeld. In het programma 'Guardian

Angel' trainen BSB'ers andere eenheden binnen Defensie om persoonsbegeleiding te kunnen uitvoeren in hoog risico gebieden. Daarnaast wordt volop geïnvesteerd in innovaties binnen onder andere luchtsteun, vuurwapeninstructie, medische ondersteuning en communicatietechnieken.

Een operator, die liever anoniem blijft, vat het mooi samen: "Soms sta je letterlijk tussen iemand en een dreiging. Dan moet je niet twijfelen. Niet over jezelf, niet over je team. En dat komt doordat we weten wat we aan elkaar hebben. Punt!"

"De kracht zit 'm in het team", bevestigt brigadeadjudant Wesselink, die zelf al 24 jaar werkzaam is bij de BSB. "Of je nu naar buiten rijdt of achter je bureau een plan uitwerkt, iedereen weet waar hij of zij het voor doet. En dat voel je."

Support is de operatie

Ook de ondersteunende collega's – vaak aangeduid als 'support' – krijgen de ruimte en erkenning die ze verdienen. "Als een klus – binnen de BSB wordt de term 'klus' gebruikt in plaats van opdracht – op het allerlaatste moment binnenkomt dan zijn zij degenen die direct moeten gaan schakelen. Planning, voertuigen, uitrusting, communicatie, tickets, geld en informatie (intel). Alles ligt dan binnen een mum van tijd klaar, zonder een woord te

veel. Dat is geen toeval, dat is vakmanschap", aldus Wesselink. Lenting knikt: "Support is geen randvoorwaarde, het is de operatie. Zij zorgen ervoor dat het werkt, nog voor we beginnen."

Achter die scherpste zit ook zorg. Met de bijzondere zorglijn BSB waarin onder andere het STRAW-concept (*Sustaining Resilience At Work*) zit, is mentale veerkracht een vast onderdeel van het werk. Geen losse workshop, maar *peer-to-peer* gesprekken tussen collega's. Lenting: "We hebben een cultuur waarin je elkaar in de gaten houdt. Niet controlerend, maar zorgzaam. We vragen veel. Dan moet je ook werken aan duurzame inzetbaarheid." "En dat doen we dus ook", vult Wesselink aan. "Dat ene gesprek op de trap, dat belletje na een pittige inzet. Het zit soms in de kleine dingen."

Hier en nu

De BSB zoekt de schijnwerpers niet op. Maar als het ergens mis dreigt te gaan op een vliegveld, tijdens een staatsbezoek, aan de grens of op een diplomatieke missie, dan zijn zij er. Stil, scherp en voorbereid. Soms zichtbaar, meestal niet, maar altijd klaar. "Wat ons drijft, is geen roem", besluit Lenting. "Het is het simpele idee dat als het moet, we er staan. En dat doen we niet voor de platte wagen met de bos bloemen. Dat doen we voor het resultaat. Niet gisteren, niet morgen, maar hier en nu. Dit doen we al 50 jaar!"

2024, Aanhoudings- en Ondersteuningseenheid (DSI), BSB-operator/medic (rechts)

Augustus 2021, Kabul, evacuatie, BSB-operator

Detachement KMar maakt indruk tijdens Airborne Wandeltocht

Niet eerder waren er zoveel deelnemers aan de Airborne Wandeltocht als dit jaar: 36.343, een absoluut record. Het detachement van 126 leerlingen en kaderleden van OTCKMar, aangevuld met negen oud-dienstplichtigen van de Stichting Dienstplichtig Marechaussee (SDM), veroverden ontegenzegglijk de harten van het publiek. | Door: Gert Janssen

Detachementscommandant kapitein Simon Winterman toonde zich na afloop van de mars trots en tevreden. De uitvoering van het eerbetoon tijdens de twee officiële momenten verliep correct en strak. De sfeer was ontspannen en de onderlinge verhoudingen optimaal.

Het begint allemaal een dag eerder op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn met een korte briefing. Vervolgens betreden de mannen en vrouwen van lichten VTO 25-08, LMB 25-4 en LAO 25-04 met hun instructeurs de square voor tenue-inspectie ("de vlag op de mouw moet met het rode vlak naar boven; dit is geen boerenprotest") en uitgebreide exercitie, gericht op de presentatie tijdens de mars van zaterdag. Daarbij moeten de in blauw en groen marcherende marechaussees zich na het juiste commando verplaatsen van twee naar vier rijen en andersom, afhankelijk van de breedte van weg en paden tijdens de mars.

Ook de officiële herdenkingsmomenten tijdens de start en op de Airborne Begraafplaats worden uitgebreid getraind. Dat alles gebeurt onder de goedkeurende blik van enkele SDM'ers. Omdat deze groep net als vorig jaar zich aansluit bij het KMar-detachement, zijn zij op uitnodiging van de detco aanwezig om kennis te maken.

Om de volgende ochtend fris en fruitig te kunnen beginnen, zijn de rekruten verplicht om op de kazerne te overnachten. Voor alle zekerheid gaat ook om 22.00 uur de tap dicht.

Na de exercitie en vóór de blauwe hap, krijgt de oud-directeur van het Airborne Museum in Oosterbeek, Wybo Boersma, uitgebreid de gelegenheid om de Slag om Arnhem – onderdeel van operatie Market Garden – toe te lichten. Ook de Koning Willem III-kazerne werd in de nasleep van die slag betrokken, vervolgt kapitein b.d. Michiel Tattersall

de historische uiteenzetting. De bijna 1800 gewonden uit Arnhem en Oosterbeek werden in drie legeringsgebouwen van de KWIII ondergebracht. Divisie-arts kolonel Graeme Warrack bleef bij zijn gewonde manschappen, maar was niet van plan zich te laten afvoeren in krijgsgevangenschap. Daarom verborg de 1.90 meter lange arts zich tien dagen lang op de kleine vlieging van kamer 8 in gebouw 24.

Omdat de uitvoering van de exercitiecommando's niet helemaal perfect verloopt, is er voor een van de groepen na de maaltijd nog tijd om wat extra rondjes te draaien op het square. Dan krijgen de wachtende leerlingen onverwacht een andere drillmeester: oud-dienstplichtig marechaussee der tweede klasse Eric Weijgers, een van de aanwezige SDM'ers. Als voormalig groepscommandant grijpt hij de kans om de kersverse beveiligers in strak gelid het exercitieterrein over te sturen. Tot ver-

KW III-kazerne, oud-dpl mar2 klasse Eric Weijgers in actie

Eregroet aan Wilfried van der Sluijs

bazing van de instructeurs, die op dat moment juist komen aanlopen. “We kunnen wel naar huis”, is hun positieve reactie. Na het “ingerukt, mars” volgt ook nog eens luid applaus van de leerlingen.

De spontane bijdrage van Weijgers zet wel mede de toon voor het gezellig samenzijn na afloop en de goede sfeer een dag later. Daar applaudisseert het publiek regelmatig voor de indrukwekkende presentatie van het detachement onder leiding van detco Winterman. Grote indruk maakt ook het eerbetoon op de Airborne Begraafplaats in Oosterbeek, dat vlekkeloos verloopt. Zowel

de jonge marechaussees als de oud-dienstplichtigen weten daar een perfecte performance af te geven.

Bij het laatste rustmoment wordt door het complete detachement nog een eregroet gebracht aan de 88-jarige Wilfried van der Sluijs. De voormalig dienstplichtige marechaussee liep de Airborne Wandelmars 39 keer mee. De veertigste en laatste keer gebeurt dat in een rolstoel, vergezeld door familieleden. “Ik loop mee om de gesneuvelde Britse Airborne militairen te herdenken. Op de begraafplaats in Oosterbeek liggen namelijk ook zes jongens van de MP, onze collega’s dus,” vertelt hij. “Bij

vrijwel niemand is dat bekend.” Zichtbaar geroerd en onder de indruk beantwoordt hij de eregroet van het detachement vanuit zijn rolstoel met een militair saluut.

De laatste loodjes voeren omhoog door de smalle en drukke Weverstraat. Halverwege wordt het detachement opgewacht door het Orkest Koninklijke Marechaussee.

Gedragen op de strakke maat van de muziek en met een feestelijk onthaal van het enthousiaste publiek, is de laatste zonovergoten kilometer de ultieme afsluiting van een gedenkwaardige dag.

175 jaar familie Een jubileum gevierd

Veertig jaar heb ik bij de Koninklijke Marechaussee mogen werken en daarvan had ik vele jaren het gevoel dat ik iedereen kende. Zo 'klein' was de organisatie in de jaren '80. Je had samen een opleiding of cursus gevolgd, bij een brigade in een team een onderzoek gedraaid, tijdens concentratie- of sportdagen de 'degens gekruist' of in een detachement de pas overgenomen van je voorganger bij Prinsjesdag of een staatsbezoek. | Door: Henk Rijke

Uiteraard met twaalf man een legeringskamer gedeeld waarna je uitvloog over Nederland, maar elkaar altijd bleef volgen bij zijn of haar carrière. Vooral als rangen iets sneller dan gedacht werden beklommen. Vergeet ook de dienstwoningen niet waar de opper of brigadecommandant (met vrouw en kinderen) woonde en 's avonds tijdens jouw plantondienst nog even een praatje kwam maken. Dat ging dan zeker niet alleen over het werk. Het versterkte het 'wij van de KMar' zeker. Je had het gevoel dat we allemaal een beetje familie van elkaar waren.

Dat warme gevoel van ooit kwam bij mij terug toen ik laatst het boek '175 jaar Koninklijke Marechaussee - Een jubileum gevierd' nog eens doorbladerde. Joop Rump bleek daar uiteraard ook foto's van te hebben en de negatieven kwamen mij met honderden tegemoet.

Het 175-jarig bestaan werd in 1989 uitgebreid gevierd. Ik heb ze nooit geteld, maar we waren toen nog 'maar' met een man of tweeduizend, schat ik. We hebben elkaar als marechaussees dat jaar allemaal op z'n minst wel één

keer tijdens een evenement getroffen, waardoor het wij-gevoel bij mij in ieder geval nog sterker werd aangewakkerd.

Openingsmanifestatie

Daar waren voldoende mogelijkheden

voor want dat jubileum werd groots gevierd. Er was een heus promotieteam en in maart een openingsmanifestatie in aanwezigheid van koningin Beatrix, onze schutsvrouw. De Grote of St-Jacobskerk in Den Haag was daarvoor volgestroomd met hoogwaardigheidsbekleders. De trompetten van vader en zoon De Boer speelden bij binnenkomst van Hare Majesteit de Intrada van Johann Staden, sopraan Riet den Hertog zong ons wapenlied, het Wilhelmus klonk en de standaard blonk onder leiding van Koos Nagelkerke met Willem Slootweg als standaarddrager. Minister van Defensie Frits Bolkestein sprak lovende woorden. De Koninklijke Marechaussee bestond 175 jaar, iedereen mocht het weten.

Feesttent op het square

In mei was het tijd voor de oudgedienden om sterke verhalen op te halen in een grote feesttent op het square in Apeldoorn, dat voor deze gelegenheid nu een keer wel betreden mocht worden. CKMar generaal-majoor H.C. Rademaker legde een krans voor de gevallen collega's. Er waren demonstraties door instructeurs van de ME-opleidingen en het motordemonstratieteam Noord-Brabant, en werden legeringskammers bewonderd ("in mijn tijd...").

Uiteraard mocht een sportieve strijd dat jaar niet ontbreken: in juni ontmoetten in de buurt van Assen teams van vele gendarmeriekorpsen elkaar op veel en veelzijdige politievaardigheden. In Assen was ook 'plek' voor een kritisch geluid. Actievoerders probeerden tevergeefs de toegang tot het stadhuis te blokkeren met een spandoek met de leuze '175 jaar Koninklijke Marechaussee te veel!'. Daarover kun je van mening verschillen.

Nationale Taptoe Breda

Ook aan de muzikliefhebbers was gedacht: het centrale thema van de Nationale Taptoe Breda op het terrein van de KMA was aan ons Wapen gewijd. Leuk toch. Dat wij onze historie eer aandedden, bleek tijdens een feestweek in Maastricht, de plek waar in 1814 de eerste brigade van de Koninklijke Marechaussee werd gevestigd. Marechausseeartikelen stonden in

foto's: Joop Rump

► winkelatalages, in het stadsarchief was een marechausseetentoonstelling, het Trompetterkorps marcheerde muzikaal door de stad en de Universiteit Limburg organiseerde een symposium over politie en mensenrechten. En in Maastricht wordt het altijd gezellig, dus ook voor en na een evenement stond ontmoeten onder het genot van een pintje centraal. Het maakte weliswaar geen onderdeel uit van het officiële programma, maar verbindend en goed voor het wij-gevoel was het zeker.

Open huis

Waarschijnlijk zou het nu in verband met de veiligheid niet meer kunnen, maar eind oktober 1989 had een twaalfstal brigades de deuren geopend voor een open huis. Er was op alle locaties erwtensoepe voor de bezoekers, die een M113 beklommen, als volleerde motorrijders rondliepen, een patrouilleboot betraden en aan het eind van de dag met blaaspijpen hun eigen alcoholpromillage vaststelden. Het werd een geweldige KMar-promotiedag.

Afsluiting jubileumjaar

In november werd het echte feest nog gevierd in de Apeldoornse schouwburg Orpheus. Daar werd het officiële programma afgesloten of zoals het jubileumboek vermeldt "een streep gezet werd" onder het jubileumjaar. De werkgroep onder leiding van luitenant-kolonel R.M.M. Lugt keek terug op een geslaagde, waardige en enthousiast gevierd feestjaar, waarin van noord naar zuid zo'n beetje elk aspect van ons werk wel een keer in de verdiende spotlights had gestaan. En ik weet nog dat ik vooral trots was om van deze 'familie' deel uit te mogen maken.

We zijn intussen wat jaartjes verder, de 200 jaar gepasseerd en het 225-jarig bestaan laat nog even op zich wachten. Tja, met een organisatie van circa 8000 mannen en vrouwen nog iedereen 'kennen' kan je gevoeglijk wel vergeten. De blauwdruk voor dat jubileum in 2039 ligt wat mij betreft in ieder geval al klaar. Ik hoop dat ik tegen die tijd in een feesttent mag mijmeren over 'mijn tijd'.

Bronzen Kruis voor opperwachtmeester Van Genderen

| Door: Henk Westland

In de ochtend van 3 juli 1954 staan kader en manschappen aangetreden op de square van het Depot Koninklijke Marechaussee te Apeldoorn. De waarnemend kapitein-adjutant leest het Koninklijk Besluit nr. 29 van 16 oktober 1952 voor waarin aan oud-Korea-strijder opperwachtmeester Van Genderen het Bronzen Kruis wordt toegekend.

“Heeft zich door moedig optreden tegenover de vijand onderscheiden op 4 Januari 1952 bij het deelnemen aan een nachtaanval op een vijandige stelling op een heuvel (Manusama Hill) in Korea. Ingedeeld zijnde als vuurleider van de 81 mm mortieren ging hij vrijwillig in de voorste lijn met de aanvalsgroep mede en heeft hij ondanks een verwonding door vijandelijke handgranaten de aanval doorgezet, terwijl hij weigerde zich met de andere gewonden te laten afvoeren. Nadat de heuvel was genomen en door de vijand onder vuur werd genomen, heeft hij het eigen mortiervuur zodanig geleid dat het vijandelijke tot zwijgen werd gebracht.”

Na de laatste woorden van het Koninklijk Besluit speldt depotcommandant kolonel N. D. Nammensma bij Van Genderen de dapperheidsonderscheiding op. In zijn toespraak geeft hij aan hoezeer het voor Van Genderen moet spreken dat bij deze plechtigheid de voormalig commandant van het Nederlands Detachement Verenigde Naties (NDVN) in Korea, luitenant-kolonel G.H. Christan aanwezig is. De kolonel wijst vooral op het grote plichtsbef dat Van Genderen ten toon heeft gespreid om de actie – ondanks het zelf gewond zijn – toch te laten slagen. Daarna worden onder commando van paradecommandant luitenant-kolonel L. Croockewit de troepen opgesteld en wordt er gedefileerd voor de depotcommandant en de onderscheidene.

Gerrit Jan van Genderen (1926) is na drie maanden als dienstplichtig marechaussee op 1 juni 1946 overgegaan in beroepdienst bij het Wapen der Koninklijke Marechaussee.

Op 2 mei 1949 volgt zijn bevordering tot wachtmeester. Hij meldt zich als vrijwilliger voor de dienst in Korea en wordt als infanterist ingedeeld bij het NDVN, maar behoudt wel zijn status bij de KMar.

Op 26 mei 1951 vertrekt Van Genderen per schip uit Nederland en komt een maand later in Korea aan waar hij twaalf maanden dient. Daarna nog voor een tweede maal naar Korea: van januari tot en met november 1953. Tijdens zijn eerste tour wordt hij op 23 november bevorderd tot tijdelijk opperwachtmeester. Van Genderen was geruime tijd compagnies sergeant-majoor bij de C-Compagnie.

Na terugkomst in Nederland wordt hij tewerkgesteld bij het Depot Koninklijke Marechaussee, maar gaat in oktober 1954 over naar het Garderegiment Grenadiers. In de rang van kapitein voor Speciale Diensten van de Technische Dienst verlaat hij de militaire dienst met

Ow Van Genderingen te velde in Korea

leeftijdsontslag. Op 86-jarige leeftijd is Gerrit Jan in Leerdam overleden. Naast het Bronzen Kruis sieren hem de onderscheidingen: 'United Nations Service Medal' met gesp 'Korea', 'Kruis voor Recht en Vrijheid' met gesp 'Korea', Koreaanse Oorlogsmedaille, Koreaanse 'Presidential Unit Citation' en de Koreaanse 'Wharang with Silver Star'. Zijn naam en wetenswaardigheden zijn opgenomen in het Gulden Boek.

Achtergronden Korea-oorlog

De Koreaanse Oorlog vond plaats van 1950 tot 1953 en was een conflict tussen Noord-Korea en Zuid-Korea. De oorlog begon op 25 juni 1950, toen Noord-Korea, gesteund door de Sovjet-Unie en China, Zuid-Korea binnenviel. De Verenigde Naties, onder leiding van de Verenigde Staten, kwamen Zuid-Korea te hulp. Het Nederlands Detachement Verenigde Naties (NDVN), ook bekend als het 'Van Heutsz Bataljon' maakte daar deel van uit. Het NDVN bestond geheel uit vrijwilligers en werd ingedeeld bij de Amerikaanse 2nd US Infantry Division ('Indianhead').

De strijd ging heen en weer, met grote verliezen aan beide zijden. In juli 1953 werd een wapenstilstand bereikt, maar deze werd nooit door een vredesverdrag gevolgd, waardoor de twee Koreaanse staten technisch gezien nog steeds in oorlog zijn. In de periode 1950-1954 werden ruim 4700 Nederlandse militairen van landmacht (w.o. marechaussees) en marine (w.o. mariniers) ingezet. Aan Nederlandse zijde vielen 121 dodelijke slachtoffers en raakten vier man vermist. Twee van de slachtoffers – Jan Evert Schaapman en Martin Schuringa – waren afkomstig van de Koninklijke Marechaussee.

“De marechaussee blijft mijn club”

“Ik weet waar ik vandaan kom en waar de Koninklijke Marechaussee mij heeft gebracht.” De bekende slachtofferadvocaat en reserve luitenant-kolonel Sébas Diekstra verloochent zijn afkomst niet, integendeel ‘eens marechaussee, altijd marechaussee’. | Door: Gert Janssen

Sébastien Marlon Diekstra (Leiden, 22 november 1980), vader van vijf kinderen – “bij ons thuis is het altijd chaos” – is een gedreven en uitgesproken persoonlijkheid. Al op jonge leeftijd wist hij dat hij “iets politoneels” wilde doen. Tijdens een zomervakantie werkte hij een maand in Spanje. “Daar zag ik iemand van de Guardia Civil – vergelijkbaar met de marechaussee – optreden. Eén man, die in z’n eentje vrijwel alle problemen op straat wist op te lossen. Ik had enorme bewondering voor hem. Daar werd het zaadje geplant voor mijn latere sollicitatie bij de Koninklijke Marechaussee.”

Terug in Nederland bezocht hij zowel een voorlichtingsbijeenkomst van de politie als van de marechaussee. “De politievideo toonde vooral basiswerkzaamheden. De promotiefilm van de KMar was veel dynamischer. En uiteindelijk gaf mijn vader het laatste zetje.”

Vormende periode op OCKMar

Hij solliciteerde bij ‘het Wapen’ en overbrugde de wachttijd tot zijn opleiding aan de Koning Willem III-kazerne als gatebeveiliging op Schiphol. “Daar raakte ik in gesprek met wachtmeester Dimitri Schuivens. Hij wist mij in één kort gesprek nóg meer te motiveren. Zes jaar later was hij mijn pelotonscommandant tijdens de officiersopleiding op de KMA.” Die opleiding op het OCKMar liet een blijvende indruk achter. “Dat was een vormende periode die mijn verdere leven en loopbaan mede heeft bepaald.”

Na zijn initiële opleiding in Apeldoorn werd Sébas wachtmeester bij Brigade Rotterdam-Rijnmond in Ridderkerk, onder leiding van kapitein Arie Ottens. “Hij vroeg naar mijn ambities. Ik vertelde hem over mijn wens om rechten te studeren. Hij, maar ook andere collega’s, stimuleerden mij enorm en hielden me om dat binnen de dienst te

realiseren. Daardoor kon ik mijn bachelor in 3,5 jaar afronden.”

In die beginjaren deed Diekstra veel ervaring op in de algemene politiedienst en werkte hij nauw samen met politie en douane. District West, waar zijn brigade onder viel, stond onder leiding van kolonel Jos Govaarts, nu secretaris van de Stichting Van Houten. Op enig moment werd Sébas gevraagd een collega bij te staan tijdens een hoorzitting. Dat leidde ertoe dat hij werd benaderd om op de districtsstaf juridische zaken te behandelen. “Dat heb ik een jaar lang gedaan. In die tijd solliciteerde ik ook succesvol naar de officiersopleiding aan de KMA. Dankzij mijn vooropleiding en studie kreeg ik voor verschillende onderdelen vrijstelling.”

Jurist bij Staf CKMar

Na een korte periode als teamleider bij Brigade Zuid-Holland – “daar kwam ik

erachter dat ik iets anders zocht” – werd hij jurist bij Staf CKMar in Den Haag. “Als militair jurist adviseerde ik CKMar over integriteitskwesaties binnen de organisatie. Van collega’s die drugs zouden hebben gebruikt tot ongewilde schoten; er speelde regelmatig wat. In die functie kwam ik voor het eerst in de rechtszaal. De dynamiek van zo’n zitting en de kans om namens een cliënt echt het verschil te maken, boeiden me direct.”

CKMar, luitenant-generaal Dick van Putten, bood hem na twee staffuncties een terugkeer naar de operaties aan. Toch koos Sébas ervoor buiten de organisatie verder te kijken en het werd een baan in de advocatuur zonder de marechaussee definitief los te laten. Hij bleef actief als reserveofficier.

“Op mijn twintigste begon ik als beroepsmarechaussee. Bijna twaalf jaar later nam ik deels afscheid en bleef nog enkele jaren als reservist. Op enig moment stopte ik daar ook mee, maar het gevoel knaagde. Ik miste de verbinding met de organisatie.”

Terug als KMar-reservist bij veiligheidsregio

Tijdens een ontmoeting met PC-KMar, generaal-majoor André Peperkoorn, besprak hij dat gemis met als resultaat dat hij niet veel later terugkeerde als reserveofficier. Toen er een functie vrijkwam als militair adviseur bij de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, solliciteerde hij. Dankzij tussenkomst van CKMar, luitenant-generaal Hans Leijtens, kon hij die functie vervullen als luitenant-kolonel van de KMar. “Van krijgsmachtdeel wisselen was voor mij geen optie.”

In zijn huidige functie vertegenwoordigt hij de Regionaal Militair Commandant in de veiligheidsregio. “Een prachtige en zinvolle rol. De ervaring die ik bij de marechaussee heb opgedaan, komt daar uitstekend van pas. Je kunt echt invloed uitoefenen wanneer het ertoe doet. Ik wil geen slapende reservist zijn. Deze functie kost me ongeveer een halve dag per week, maar het voelt nooit als werk. Zodra ik mijn uniform aantrek, voel ik dat

blauwgroene bloed weer stromen.”

Slachtofferadvocaat

Na drie jaar bij een advocatenkantoor gespecialiseerd in militair recht, besloot Sébas voor zichzelf te beginnen. Het werk als regulier strafrechtadvocaat gaf hem echter weinig voldoening. “Ik merkte dat ik daar niet gelukkig van werd. Sinds 2015 focus ik me vrijwel uitsluitend op slachtoffers en nabestaanden. Hen bijstaan, hun belangen verdedigen, dat geeft me die voldoening wél.”

Op dit moment is Sébas Diekstra de bekendste slachtofferadvocaat van Nederland. Met zijn kantoor – drie advocaten sterk – behandelt hij jaarlijks honderden zaken, waaronder enkele zeer spraakmakende. Hij stond onder andere de ouders bij van Tamar, het 14-jarige meisje dat bij Marken werd doodgereden (2020), de familie van het in Kuala Lumpur dood aangetroffen fotomodel Ivana Smit (2017), de nabestaanden in de zaak rond de Almelose kruisboogschutter (2021) en de slachtoffers van misstanden bij The Voice of Holland. En heel recent ook de familie van adjudant Toon Brood, die op Curaçao werd gedood bij een overval. Daarnaast werkte hij mee aan diverse tv-programma’s en schreef hij boeken, waaronder ‘Strijden voor gerechtigheid’ over Ivana Smit en ‘De Tindermoord’, verschenen in 2021 respectievelijk 2024.

Media-aandacht lijkt hem nauwelijks te veranderen. “Ik voel nog altijd dezelfde drijfveer. Veel van mijn cliënten zijn jonge mensen of kinderen. Wat hen is overkomen is zó onnodig; het had iedereen kunnen overkomen. Ik zie het leed van dichtbij. Bij iedere zaak voel ik me betrokken. Soms vraag ik bewust om een foto van het slachtoffer, als extra motivatie. Maar meehuilende doe ik niet. Daarvoor nemen mensen mij niet in de arm.”

Als slachtofferadvocaat staat hij regel-

matig lijnrecht tegenover de advocaat van de verdachte. Dan komt het aan op scherpte én zorgvuldigheid. “Als ik verwacht dat de verdediging het slachtoffer gaat betichten of beschadigen, vraag ik de rechtbank of ik na het pleidooi nog kort mag reageren. Dan

kan ik feitelijke onjuistheden rechtzetten.”

Omgang met media leerde hij al in zijn KMar-tijd. “Tijdens een eenvoudige mediatraining leerde ik: informeer zonder iets prijs te geven. Zeg bijvoorbeeld: zoals u kunt zien, is er een auto tegen een paal gereden; we doen onderzoek. Die benadering heb ik altijd aangehouden. Ondertussen weet ik ook hoe ik journalisten een richting kan geven die slachtoffers beschermt.”

‘Recht voor het Slachtoffer’

Inmiddels is Sébas alweer tien jaar actief als slachtofferadvocaat. Over wat hij in die jaren heeft meegemaakt, schreef hij een boek dat onlangs is verschenen onder de titel ‘Recht voor het Slachtoffer’. Met dat boek hoopt hij een aanzet te geven tot de volgens hem broodnodige veranderingen in het strafproces, zodat slachtoffers en hun nabestaanden eindelijk een werkelijk volwaardige positie krijgen en effectief gebruik kunnen maken van hun rechten.

Zijn oud-collega’s zijn ongetwijfeld net zo trots op hem als hij is op de organisatie die hem mede heeft gevormd. En wat de toekomst betreft? “Ik weet niet wat er op mijn pad komt, maar ik sluit niets uit. Zeker niet als de marechaussee ooit een dringend beroep op mij doet. Als ik daarmee iets kan betekenen voor deze prachtige dienst, sta ik daar voor open. Zou ik moeten kiezen tussen een functie bij het Openbaar Ministerie of de rechtspraak, of een rol binnen de marechaussee, dan kies ik zonder twijfel voor dat laatste. De marechaussee blijft mijn club.”

Schietvrienden voor het leven

2025, Henk Roelofs (links) en Rob Hetterscheid

“We gaan eerst even een bloemetje halen voor de vrouw van Henk.” Het zijn de eerste woorden van Rob Hetterscheid als hij bij mij in de auto stapt, op weg naar het dorp Winsen. Vandaag mag ik Rob samen met Henk Roelofs interviewen: twee pioniers van de schietopleidingen bij de Koninklijke Marechaussee. Deze dag staat in het teken van mooie carrières, grote snorren, wapens in alle soorten en maten, trekkerdruk, kogelvangers, afsluiters en heel veel munitie. | Door: Henk Rijke

Eenmaal bij Henk en nog voordat we binnen zijn, rollen de verhalen over uitgedroogde stieren, mollen, ratten en een prachtige molen als een waterval over mij heen. Binnen wacht ons een warm welkom en nog veel meer verhalen. Ik betwijfel of ik mijn eigen vragen nog kan stellen.

Niet lullen maar poetsen

Henk is tachtig jaar oud en woont al zijn hele leven in Winsen. Met een opa als rijksveldwachter en vader als rijkspolitieman waren wapens al vroeg in de buurt. Hun sabels en handboeien hangen nog aan de muur in de kamer. Bij Henks ouderlijke woning was een kersenboomgaard waar hij met zijn vader naar toe ging om kersen te plukken en spreeuwen te verjagen. Met een grote glimlach die ik vandaag veel vaker zou zien, vertelt Henk: “Mijn vader wilde niet dat ik zo jong met een buks rondliep, dus kreeg ik een aanbod: nu van de buks afblijven, dan krijg je er een als je naar de middelbare school gaat. Het werd mijn eerste wapen.”

“Vader was van huis uit eigenlijk wagenmaker en dus veel met hout bezig. Dat leek mij ook wel wat en ging in opleiding als meubelmaker. Alleen wilde ik ambachtelijk werken, maar machines en massaproductie namen het steeds meer over. Ik was inmiddels achttien jaar en gekeurd voor militaire dienst. Mijn pa was enorm gecharmeerd van de mentaliteit van de Koninklijke Marechaussee waarmee hij in Oss had gewerkt: doorzetten, aanpakken, niet lullen maar poetsen. Of in de woorden van mijn vader: de marechaussee had het al gedaan voordat wij als rijkspolitie het besproken hadden. Maar ja, ik wilde toch liever naar de rijkspolitie. ‘Als je daar naartoe gaat, breek ik al lebei je poten.’ Toen heb ik snel de advertentie van de marechaussee in de Panorama ingevuld.”

Gezeldiploma

Henk begon in november 1963 bij lichte 63-6. “Bij wachtmeester Willem Slootweg en kapitein Jongepier. Maar ik was nog bezig met mijn gezeldiploma meubelmaker en moest nog

examen doen. Jongepier was heel begripvol en ik kreeg zelfs een vrijvervoerbewijs. Zo is het gelopen, diploma gehaald.”

Na paleiswacht Het Loo, Brigade Nijmegen bij adjudant L.J. de Klerk en de wachtmeesterkursus was Henk vanaf 1969 drie jaar paraat bij 11 Maresk in Schaarsbergen, bij majoor Rademaker. “Ik heb daar een prachtige tijd gehad en ben vaak op oefening geweest zoals naar Bergen-Hohne. Bij het eskadron voor het eerst kennisgemaakt met ene kapitein der mariniers Fabius, die ik later nog vaak ben tegengekomen.”

“Daarna weer geplaatst bij Brigade Nijmegen: heel afwisselend werk bij de politiedienst met af en toe grensbewaking en regelmatig op de motor. Motorrijden ben ik altijd blijven doen. Zowel voor de dienst als privé. Nu nog, en dat moet ook wel, want de auto is van mijn vrouw, daar heb ik niks over te vertellen.”

BBEK

Na de oppercursus in 1981 begon schieten steeds meer deel uit te maken van het Henks dagelijks werk. Geplaatst bij de Staf 3e Divisie als Divisie Vuurwapen Coördinator kreeg hij meteen een grote klus: samen met de andere vuurwapencoördinatoren het KMar-voorschrift VS 19-7 herschrijven. En wel op een zodanige manier dat alle procedures van de eenheden waarmee moest worden samengewerkt zoals douane en politie, op elkaar waren afgestemd. Daarbij hielp enorm dat alle betrokkenen samen de docenten vuurwapenopleiding volgden op het Politie Instituut Openbare Orde en Veiligheid (PIOV). Henk: "Daarmee werd wildgroei voorkomen. Iedereen maakte zo gebruik van dezelfde aanspreekprocedure, dezelfde schijven zoals de dubbele man ringschijf en hetzelfde noodweerschot."

Bij de oprichting van team lange afstand schutters, de Bijzondere Bijstand Eenheid Krijgsmacht (BBEK), werd Henk Roelofs voor deze nevenfunctie geselecteerd, met Henk Braaksma als 'grote kilo' (commandant). Toen de functie bij de staf 3e Divisie ophield te bestaan, volgde een functie bij het nieuwe District Gelderland Overijssel Flevoland (GOF) bij de sectie 2/3. Henk: "Ik werd 'sokkenteller', werd er wel adjudant mee maar het was de lastigste periode uit mijn carrière. Ik had er geen verstand van en de inzet voor de vuurwapenopleiding doofde in één keer uit."

fotoarchief: Rob Hetterscheid

Uddel, begin jaren 80, wmr1 Hetterscheid tijdens een AMO-bivak

"Ik moest mijn ei kwijt en heb een gesprek aangevraagd met CKMar, generaal Fabius. We hadden er met een team – vooral ook Leo Savelberg – zoveel tijd en energie in gestoken. De woorden van Fabius weet ik nog exact. 'Luister Hendrik Roelofs. Jij bent mijn schietpastoor en ik wil gevraagd en ongevraagd advies en geïnformeerd worden. Als er iets is, wil ik het meteen weten'."

Generaal, dat is hartstikke fout

De sectie 2/3 van het district, de BBEK en 'schietpastoor' van CKMar: Henk had plotseling weer genoeg om handen. "Ik was blij dat ik mij ook weer op het schieten kon richten. Daar had ik tenminste verstand van. Leo en ik waren naar Oostenrijk geweest om de Glock 17 te testen: we waren over dat pistool superenthousiast als het mogelijk nieuwe wapen voor de KMar."

Tijdens een receptie van de Gouverneur der Residentie liep Henk generaal Fabius tegen het lijf, die hem vertelde dat de KMar had gekozen voor de Walther P5 als nieuw pistool. Henk ontplofte ter plekke: "Generaal, dat is hartstikke fout. 'Oké', zegt Faab, 'morgenochtend met de argumenten op mijn bureau.' Die kreeg hij van mij met het advies een echt goed wapen, de Glock 17 te kiezen. Daar had hij nog nooit van gehoord. Generaal, dat is het beste pistool voor onze taak, voor jong en oud, schiet gewoon met de standaardmunitie die wij in onze bewapening hebben en heeft nog niemand in Nederland. Voordat ik het wist kreeg ik een telefoontje van Rob Hetterscheid en stonden we samen op de schietbaan onze collega's massaal om te scholen op de Glock 17. Dat telefoontje heeft mijn leven compleet veranderd."

Rob Hetterscheid

Dat telefoontje naar Henk pleegde Rob nadat ook hij al flink wat jaren ons Wapen, op de schietbaan en daarbuiten, had gediend. Geboren in Rotterdam in 1950 verhuisde hij al op jonge leeftijd naar Almelo waar de zoon van een goede vriend van de familie, Joop Protzman, net met de opleiding in Apeldoorn was begonnen. Eigenlijk zou Rob het slagersvak in gaan, maar Joops

fotoarchief: Henk Roelofs

ow Roelofs op een schietbaan

verhalen brachten hem ertoe ook te solliciteren bij de Koninklijke Marechaussee. Zo startte hij bij lichte 68-4, B-school eskadron, bij kapitein Runeman en adjudant Withaar ('Jan Oorlog'). Via Den Haag beveiliging, grensbewaking Brigade Oldenzaal en detacheringen in Brussel op het NAVO-hoofdkwartier en de motorpool, volgde in 1973 de wachtmeesterkursus.

Als wachtmeester werd Rob wachtcommandant bij Den Haag Beveiliging waarbij ook enkele detacheringen volgden: Rotterdam, Hoek van Holland en Utrecht. Door zijn neventaak bij het pantserwagenpeloton M113 werd hij ook ingezet bij de gijzelingen in Wijster en Indonesisch consulaat in Amsterdam. Rob wilde echter graag richting het oosten van het land en kwam zo in 1976 als instructeur bij het opleidingscentrum, bij peloton 3.

Moderne vijfkamp

Rob steekt met zijn bondige wijze van praten van wal. "Het was een geweldige tijd en ik werd ook vuurwapeninstructeur als neventaak. Dat vond ik geweldig. Eerst zelf de opleiding gevolgd met onder andere Ed van Everdingen en Leo Savelberg als instructeurs en daarna aan de bak: leerlingen leren schieten met pistool Browning FN, karabijn M1 en pistoolmitrailleur UZI. ▶

1992, omscholing VWI-instructeurs op Glock, (links) instructeurs Hetterscheid en Roelofs

► En uiteraard volop wapenleer, veiligheidsmaatregelen en vervolgens schieten in het Orderbos. Dat vond ik geweldig om te doen. Als vuurwapeninstructeur ben je druk met observeren, analyseren en corrigeren. Als leerlingen op de baan stonden, zag ik direct wie ik in de gaten moest houden. En begrip tonen, want ze zijn het aan het leren. Niet na drie keer onvoldoende schieten wegwezen, maar gewoon even wat extra aandacht en begeleiding geven, zo haal je de spanning weg. Alles volgens het voorschrift VS 19-7". Henk toont trots het voorschrift: "Alle foto's in het voorschrift heb ik nog samen met Leo gemaakt."

Daarna deed Rob twee jaar de planning van de lessen voor alle lichten van de School Opleiding Beroepsmarechaussee (SOB), samen met adjudant Jan Hartings. Die was privé ook druk met de Stichting Moderne Vijfkamp. Daar konden ze Rob bij het onderdeel schieten als disciplinechef goed gebruiken.

Rob vertelt verder: "Ik mocht in die periode ook op uitzending, naar de MFO in de Sinai. We waren de eerste lichte na de kwartiermakers, met majoor Fabius als commandant. Na de opperwachmeesterkursus en enkele jaren politiedienst bij Brigade Nunspeet, kon ik mij helemaal richten op de schietopleidingen bij de afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV) van het OCKMar."

Een twee-eenheid

Rob zag zich in Apeldoorn geconfronteerd met een aantal uitdagingen. Voor de omscholing van KMar-collega's op de Glock 17 waren meer vuurwapeninstructeurs nodig en het boterde niet binnen het team. "Ik kende de kwaliteiten van Henk en met medewerking van personeelszaken was zijn overplaatsing naar het OCKMar snel geregeld. Het klikte geweldig tussen ons. We hadden en hebben nog steeds aan een half woord genoeg, we zien elkaar nog regelmatig."

Henk vult hem aan: "Rob is de beste collega met wie ik ooit heb gewerkt. Als er wat was, al was het midden in de nacht, wij stapten bijna nog in pyjama in de auto en we regelden het. We werkten als een twee-eenheid. Onze snorren wekten ook nog

wel eens verwarring. Werden we weer voor de ander aangezien."

Het was de start van vele jaren intensieve samenwerking. Naast het omscholen van collega's op de Glock werden ook de vuurwapeninstructeurs omgeschoold, waarbij ook een rol voor collega's Jos Janssen en Ron van Druenen was weggelegd. Henk en Rob hadden ondertussen bij het PIOV de cursus 'Luisterend helpen' gevolgd, zodat zij ook collega's en hun families konden begeleiden die in de operatie hun vuurwapen hadden gebruikt. Ook werd er gestart met de eerste cursussen benaderingstechnieken potentieel vuurwapengevaarlijke verdachten, in de volksmond de 'woning-/voertuigprocedure'. Henk grijnst onder zijn snor van oor tot oor: "Kregen wij bezoek van collega's van de politieacademie. Maar die waren nog niet zover en ze vroegen hoe wij dat deden. Nou simpel, wij hebben één commandant en als Faab zegt 'beginnen', dan beginnen we. Syllabus schrijven, zelf procedure goed oefenen en gaan met die banaan."

"Zo kregen we twee collega's van de Technische Dienst (TD) in de klas. Die moesten de Glock ook leren kennen. Wat denk je? Een paar weken later moesten wij bij hun op cursus onderhoud & herstel Glock 17 naar Utrecht. Naar de TD om het certificaat te halen bij de certificerende eenheid. Ze hadden daar snel door dat wij die kennis al bezaten: 's morgens komen, 's middags weer naar huis. Lachen natuurlijk, maar ook wel terecht. Als het mis gaat, moet

Schietkelder OCKMar

het rechtspositioneel wel goed geregeld zijn."

Sneltrekholster

Rob heeft gekke dingen meegemaakt: "We moesten een keer onze collega's op Curaçao en Aruba opleiden. De schietbaan was op Hato (Curaçao International Airport) tussen de start en landingsbaan in met de zee als kogelvangervanger. Als er een vliegtuig aankwam, moesten we even stoppen met schieten. Toen ik vroeg hoe ze omgingen met die bootjes die daar voeren, kreeg ik als antwoord: 'Die mogen daar helemaal niet komen, dus die hebben dan pech gehad.' Gelukkig allemaal goed gegaan."

"Nog zo'n verhaal. We gingen van de gesloten pistooltas naar een sneltrekholster voor executief personeel. Wij een demo voor CKMar georganiseerd en (expres) een niet zo grote vrouwelijke collega bereid gevonden de demo uit te voeren. Toen hadden we nog jassen met haken voor je koppel. Dat holster zat natuurlijk veel te hoog waardoor ze het wapen niet uit de holster kreeg. Faab begon meteen moeilijk te kijken: 'Wie heeft dit bedacht?'" Rob vult aan: "Voor de linkshandige schutters hadden ze iets raars verzonnen. Die moesten het wapen dan maar omgedraaid overpakken. Dat sloeg nergens op, want je moet je wapen instinctief kunnen pakken en schieten. Toen kwamen er ook holsters voor linkshandige schutters. Da's toch vijf procent van alle schutters."

Landelijk Vuurwapen Coördinator

Henk was onderhand bevorderd tot eerste luitenant en werd Landelijk Vuurwapen Coördinator in de Sectie Integrale Beroepsvaardigheden Training (S-IBT). Henk: "Ik mocht dat gaan doen, met Rob als tweede man. Prachtig werk. Vraagbaak voor de staf, doctrine bewaken en daarvoor het land doorkruisen. Er waren bijvoorbeeld over het gebruik van het vuurwapen nog wel eens vragen vanuit de krijgsmacht in Arnhem. Toen hebben we de parketsecretarissen uitgenodigd op de schietbaan. We hebben ze zelf de munitie laten maken waarmee ze moesten schieten. Er ging een wereld voor hun open. Na vijf jaar vroeg Faab wie mij moest opvolgen, want ik ging

Artikel in MARKRANT: Eerbetoon voor 'pistolen Henk' Roelofs

fotoarchief: Henk Roelofs

met FLO. Dat was simpel, Rob natuurlijk! Die had alle kennis en ervaring. En zo geschiedde."

Zelf schieten of anderen raken

Het aantal patronen dat door beiden gedurende hun carrières is verschoten, zit ver boven de 500.000. Maar ze moesten vooral anderen 'raken' met hun kennis, tips en tricks. Privé hebben waarschijnlijk de meeste kogels hun loop verlaten. Rob: "Bij de moderne vijfkamp schoot ik graag met revolver Smith & Wesson .22. Elk schot binnen drie seconden duelvuur. Vijf tien. Later gingen we van .22 munitie naar luchtdruk. Dat was nog moeilijker." Henk schoot graag met een 'vrij pistool' en liet in Amerika zelf een goed snipergeweer maken: "Dat was een Remington grendelgeweer voor .243 inch munitie met een handgemaakte kolf. Heb ik gewoon over de post naar mijn huis laten sturen. Dat kon, daar had ik de papieren voor."

Rob is na zijn leeftijdsontslag volledig gestopt met zelf schieten: "Ik was vijf keer scherpschutter pistool en ben benoemd tot erelid wegens uitzonderlijke Verdiensten voor de Olympische Moderne Vijfkamp. Ik heb nu geen eigen wapens meer en werk nog als senior adviseur bij ECC Europe BV, namens een Engelse firma die schietbanen maakt, gespecialiseerd in kogelvangervangers. We werken voor de Nederlandse overheid, zijn betrokken bij de schietbanen van de Nederlandse politie en ik ben nu bezig met een dubbele mobiele ontlaadinrichting voor zowel vuist- als langeafstandwapens."

Schietbaantje in de schuur

Ook Henk heeft na zijn dienstverlating zijn wapens verkocht. Nou ja, de meeste dan. "Ik was scherpschutter (rood) op meerdere wapens en privé ben ik meerdere malen Nederlands-/KL-/ politiekampioen schieten geweest en heb deelgenomen aan Europese en wereldkampioenschappen. Het was mooi geweest. Ik heb nog wel een klein indoor schietbaantje in de schuur. Daar schiet ik met een luchtdrukpistool. Geen vergunning voor nodig."

Hé vlooi(e)nbek

Henk Roelofs had ook een speciale kreet om cursisten die nog net even een aansporing nodig hadden scherp te krijgen. Ze werden steevast 'vlooi(n)bek' genoemd, een kreet door Henk overgenomen van zijn voorganger. Een beeldje dat Henk altijd op zijn bureau had staan, werd door een cursist met viltstift ook zo betiteld, alleen de 'n' was hij even vergeten. Henk heeft er zijn bijnaam aan overgehouden en wordt tijdens veterandagen en zelfs op de markt in Groningen goedmoedig toegeschreeuwd met 'hé, vlooi(n)bek'.

Henk en Rob vullen elkaar niet voor het eerst aan terwijl ze beiden met veel voldoening terugkijken op hun carrières. "Weet je, je hebt linkshandige, rechtshandige en onhandige schutters. Dat is van alle tijden. Belangrijkste is dat bij ons nooit een ongewild schot de loop heeft verlaten en iedereen aan het einde van de schietdag weer veilig naar huis kon."

Mijn eerste drugszaak

Het is 1967 op een mooie zwoele nazomeravond in Beek en Elten aan de doorlaatpost Bergh-Autoweg. Enkele maanden daarvoor heb ik mijn eed als algemeen opsporingsambtenaar afgelegd en ben ik helemaal klaar voor het bestrijden van de misdaad. | Door: Chris Laarakker

Grensovergang (1968-1972), foto ter illustratie

Rond 23.30 uur controleer ik het binnekomend reizigersverkeer. Samen met mijn collega van de Douane wens ik de voor ons staande reiziger nog een goede reis. Ik zie dat de autoweg vanuit de richting Duitsland leeg is, ja dat kon toen nog. Ik kan bijna een kilometer kijken dus de eerste minuten geen verkeer voor ons.

Ik besluit even op de 'uitreis' te gaan kijken en slenter richting de collega's van de *Bundesgrenzschutz*, die het zo te zien wel druk hebben. Het aanbod van auto's uit Nederland is groot of er wordt intensief gecontroleerd. Er staat een rijtje van ongeveer vijftien auto's te wachten voor de controle van de *Bundesgrenzschutz* en de Duitse *Zoll*. In de auto's hoofdzakelijk Duitse koppeltjes, die waarschijnlijk toeristische attracties als strand, Amsterdam, Volendam of Marken bezocht hebben. Ik zie ook een Duitse taxi met een kenteken uit Kleve, die waarschijnlijk goedkope Nederlandse dieselolie heeft getankt. Ik werp nog een blik richting

Elten en zie dat er nog steeds geen verkeer in aantocht is.

Zakje harde ontbijtkoek?

Dan zie ik – in de inmiddels geslonken rij auto's – voor de Duitse controle een kleine personenauto aansluiten. De bestuurder opent zijn portieraam en werpt een zakje uit het raam in de berm. Hij is niet de enige, want de berm ligt daar bezaaid met lege limonadepakjes, bekertjes, fruitafval sigarettenpeukjes en meer van dat soort afval. Ik besluit de bestuurder eens opvoedkundig toe te spreken en raap het uit het raam gegooide zakje op. Het voelt vrij massief aan en mijn nieuwsgierigheid is gewekt. In de auto zie ik hevig verschrikte gezichten bij twee jongemannen en twee jonge dames van rond de twintig jaar. Op mijn vraag wat er in het pakje zit, komt geen duidelijk antwoord. De bestuurder stamelt iets in de geest van '*das weiss ich nicht*' en ik open het zakje. De substantie oogt als wat harde donkere ontbijtkoek. De lucht die ik opvang, herinnert mij echter

aan de Rechercheschool en plotseling bedenk ik weleens een drugszaak te kunnen hebben.

Ik begeleid de auto naar de Nederlandse kant en sommeer de inzittenden het KMar-gebouw aan de doorlaatpost binnen te gaan. Aan de douanebeambte vraag ik even de honneurs op de 'inreis' naar Nederland waar te nemen. Onze nachtdienst doen we maar met z'n tweeën en mijn collega stalt de drie overige inzittenden in de zitkamer. Ik neem de bestuurder mee naar het kamertje van de Bijzondere Dienst, want meer kamers hebben we daar niet. Ik besluit tot een kort eerste verhoor. Al vlug heb ik door niet met een doorgewinterde drugs crimineel te maken te hebben, want binnen een minuut bekend hij dat het 170 gram hasjiesj is. Die had hij van een roodharige Engels sprekende man op de Amsterdamse Wallen gekocht. Verder beweert hij dat zijn reisgenoten van niets weten en dat hij bang was dat bij controle de

hasj zou worden gevonden. Hij had er 250 gulden voor betaald.

Grote zaak

In het kwartaaloverzicht van de Staf 3e Divisie las ik regelmatig dat op 'Arnhem-trein' enkele grammen hasj waren gevonden en ik besluit voor mezelf dat we een grote zaak te pakken hebben. Onze brigadecommandant was er altijd, zag alles en wilde alles weten. Deze vangst heb ik hem natuurlijk gemeld en tien minuten later was hij op de doorlaatpost. Hij had inmiddels ook de Districtsrecherche ingelicht en zo wordt het gezellig druk aan de grens. Maar van een grimmige stemming is geen sprake, want zowel de verdachte alsmede zijn reisgenoten stralen niet bepaald criminaliteit uit. De schoonmaakster die op 150 meter van de doorlaatpost woont, was gevraagd de dames te fouilleren. Ze had ook een keukenweegschaal meegenomen die de hasj op 155 gram schat. De brigadecommandant vervult nu zijn

mar 2 Chris Laarakker

taak als hulpofficier van justitie en het verhoor is afgerond. Inkt op de glasplaat en uitrollen om vingerafdrukken te kunnen nemen.

Voor de volgende stap moeten we de dienstdoend officier van justitie in Arnhem bellen. Inmiddels was het al wel half een geworden, maar we vinden dat zo'n zaak geen uitstel kan hebben. Is het 't late uur? De officier blijkt zeker niet geschokt en is kort van stof zonder onaardig te worden: proces-verbaal opmaken, bewijs van ontvangst geven, proberen afstandsverklaring te laten tekenen en heenzenden. Dat was zijn

beslissing. Ik was er even stil van. We hebben het gezelschap overgedragen aan de *Bundesgrenzschutz*, die hun inreiscontrole nog te goed hadden en ook zo hun vragen hadden.

Na een korte slaap ben ik de volgende dag weer op Brigade Zevenaar. Daar heb ik het pakketje ingepakt en met de nodige papieren naar het Gerechtelijk Laboratorium gestuurd. Uiteraard een keurig proces-verbaal opgemaakt en dat naar de Arrondissementsrechtbank in Arnhem gestuurd. Na ruim veertien dagen komt de uitslag van het Gerechtelijk Laboratorium binnen: de substantie woog 153 gram en bevatte gemalen walnootbasten aangelengd met maïzena... Dit had ik graag geheim willen houden.

De uitslag heb ik op het bureau van 'de ouwe' gelegd en ik ben hem vlug gesmeerd. Hadden we maar een testkit gehad. De roodharige Engelsprekende drugshandelaar had niet alleen de Duitse stelletjes belazerd.

Defensie Ondersteuningscommando
Ministerie van Defensie

Wonen in het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en Museum Bronbeek

Het oudste veteranenhuis van Nederland

Speciaal voor veteranen tot de rang van officier van de Nederlandse krijgsmacht en het voormalig Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger. Als veteraan van 65+ vindt u hier een unieke plek om zelfstandig te wonen, met zorg op maat als dat nodig is. Meld u aan en kom een week logeren om te ervaren of ons tehuis bij u past.

Meer informatie:

www.Bronbeek.nl
Loket.bronbeek@mindef.nl
026 - 37 63 555

KONINKLIJK TEHUIS VOOR OUD-MILITAIRES EN MUSEUM BRONBEEK

Met verbazing en gefronste wenkbrauwen aanschouwen passanten bij de dependance van het voormalig Marechausseemuseum in Buren een wonderlijk tafereel. Een paard met alle vier z'n benen in de lucht verlaat definitief de historische locatie, op weg naar een nieuw 'leven' in het atelier van een Amsterdamse kunstenaar.

Het ontzamen van de collectie is vrijwel afgerond. Bijna alle spullen uit het museum en het aanpalend depot zijn uitgezocht en geregistreerd door de vier vaste vrijwilligers: SMK-secretaris René Polfliet, oud-museumdirecteur Stan Klijnhout, Peter Coomans van de Stichting Vrienden van het Museum der Koninklijke Marechaussee en archiefbeheerder van SMK, Peter Groffen.

"Wat niet meer gebruikt kan worden, is inmiddels geschonken aan musea of organisaties die te maken hebben met publieke veiligheid", vertelt Polfliet. "Denk aan brandweer, politie en ambulancediensten. We hadden hier bijvoorbeeld veel politierapporten liggen, hoofddeksels van na de oorlog, bordes, schilderijen en oude uniformen. Alles wat geen link heeft met de KMar maar wel met de politie, is naar hen gegaan. Bronbeek heeft wat spullen overgenomen uit de Nederlands-Nieuw-Guinea-tijd en de periode van de politionele acties. Verder krijgt de historische ruimte van 101 Marbat het een en ander, evenals de nog op te richten traditiekamer KMar op de Koning Willem III-kazerne in Apeldoorn."

En zo zijn er verschillende musea die schenkingen hebben ontvangen vanuit de collectie, zoals het Fries Landbouw Museum in Leeuwarden en het Nationaal Glasmuseum in Leerdam. "Oude uniformen en winterjassen zijn naar een sociale werkplaats gegaan voor hergebruik of om er stofdoeken van te maken. Zakken vol met 'nieuwe' spullen zijn teruggegeven aan KPU. Nestels bijvoorbeeld. Die kunnen gewoon weer opnieuw uitgegeven worden. Een kunstenaar uit Amsterdam heeft de twee opgezette paarden gehaald. In een daarvan vonden we een dode vleermuis. Het zwarte paard van kunststof blijft in het Koetshuis in

Museumcollectie Buren krijgt nieuw leven

foto: Gert Janssen

Buren als onderdeel van de uit te lenen rekvisieten."

Maar niet alles verdwijnt uit het Betuwse stadje. Drie setjes van de mooiste spullen die niet naar het NMM in Soesterberg gaan, blijven in de dependance. "Die gebruiken we als rekvisieten voor evenementen. Dat blijft eigendom van de Stichting Museum der Koninklijke Marechaussee en wordt alleen tijdelijk in bruikleen gegeven. Totaal is dat ongeveer 20 procent van de totale collectie. Wat we nu nog uitzoeken zijn vooral archieven en documenten."

Alles wat in dozen is opgeborgen en geregistreerd moet echter nog een keer opnieuw worden gecontroleerd, totdat de administratie helemaal klopt. "Bovendien ben je nooit helemaal klaar. Er is altijd een stuk nazorg. Oud-collega's bieden nog steeds spullen aan, hoewel we niet alles kunnen aannemen. De winkel blijft dus open, zeg maar."

Particulieren die op zoek zijn naar nostalgische voorwerpen hoeven in ieder

geval niet bij SMK aan te kloppen. "We willen voorkomen dat er wat op Marktplaats belandt. Overigens is het ook de bedoeling om het aantal bij het voormalig Marechausseemuseum betrokken stichtingen op te heffen, dan wel te fuseren."

Een van de mensen die naar hartenlust in de nog overblijvende collectie mag 'grazen' is kennisverwerver ceremonieel, kapitein b.d. Michiel Tattersall. Hij is verantwoordelijk voor het inrichten van de vernieuwde traditiekamer op de Koning Willem III-kazerne. "Het gaat mij vooral om kwaliteitsartikelen, waarbij ook de dienstplichtperiode niet vergeten wordt. Wat ik meeneem, gebeurt in overleg met het bataljon, dat ook een historische uitstalling krijgt. We rijden elkaar niet in de wielen."

De traditie-officier stoort zich mateloos aan de wijze waarop met de voertuigen van het museum in Buren is omgegaan. Jarenlang stonden die buiten, in weer en wind. "Maar ook de bekabeling is er met grof geweld uitgehaald. Wat niet naar Soesterberg is verhuisd, staat in een droge ruimte op de kazerne."

Om te voorkomen dat de tentoongestelde verzameling gaat zwerven, wordt alles 'monkey proof' opgeborgen in vitrinekasten. "Het is straks een uitstalling met een verhaal, bedoeld voor de achterban en met een educatief karakter. Ook oud-collega's die een regiobijeenkomst van SMC bijwonen, zouden daar een kijkje kunnen nemen. Spontaan bezoek zal gezien de strenge bezoekersregeling helaas niet mogelijk zijn."

René Polfliet

38e Indiëherdenking Roermond

Op zaterdag 6 september vond de 38e jaarlijkse herdenking plaats bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in het Nationaal Herdenkingspark Roermond. Dit monument is in 1988 onthuld om de meer dan 6300 omgekomen militairen te eren. In 1990 kwam het Monument voor Indiëse Burgerslachtoffers erbij voor de burgerslachtoffers in deze conflicten. Het Monument voor Vredesoperaties voor de ruim 200 militairen die bij vredesmissies zijn omgekomen vanaf de missie in Korea, volgde in 2003.

I Door: Peter Klijn

Sinds enkele jaren wordt voorafgaand aan de herdenking een veteranenlezing gehouden. Dit jaar was het thema 'De Nederlandse bijdrage aan de ISAF-missie'. Keynote-speaker luitenant-generaal Maas belichtte de Nederlandse militaire aanwezigheid in de eerste fase (2002-2003). Beide volgende sprekers deelden hun persoonlijke ervaringen, die de aanwezigen sterk raakten. Luitenant-kolonel André Voeten was in 2003 zwaargewond geraakt door een bermbom en nam ons mee in de zware strijd van een moeizaam lichamelijk herstel en het weer inhoud geven aan zijn leven. Luitenant-kolonel Franklin Kramer hield een emotionele lezing over de innerlijke gevechten die hij heeft moeten leveren bij het uitvoeren van zijn

taken in gevaarlijke omstandigheden en in de relatie met zijn gezin.

Om 14.00 startte de herdenking bij het monument. Dit jaar waren er wederom zo'n 2000 bezoekers aanwezig. Door de hoge leeftijd van de Indië-veteranen maakt deze groep een steeds kleiner deel uit van de aanwezigen, maar daarentegen is er groeiende belangstelling van de tweede en derde generatie.

Voorzitter stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 (NIM) Jo Kneepkens benadrukte in zijn lezing het verband tussen de herdenking op 15 augustus in Den Haag – waarbij de periode in voormalig Nederlands-Indië van januari 1942 tot de Japanse capitulatie op 15 augustus 1945 wordt herdacht – en de herdenking bij het Nationaal Indië-monument in Roermond waarbij de periode herdacht wordt na de capitulatie tot aan de overdracht van Nieuw-Guinea aan de VN op 1 oktober 1962. Deze herdenkingen zijn complementair, zo benadrukte hij, en doen recht aan alle slachtoffers in de gehele periode 1942-1962. Tijdens de herdenking werd tevens stilgestaan bij de militairen die zijn omgekomen tijdens recentere missies.

Aalmoezenier Sanneke Brouwers benadrukte in haar gebed dat een conflict niet alleen beëindigd kan worden door

wapens maar dat naastenliefde een beslissende rol speelt. Zij sprak over de militairen als werktuig van de vrede in plaats van Brothers in Arms.

Staatssecretaris van Defensie Gijs Tuinman, Ridder der Militaire Willems-Orde, benadrukte het belang van de tweede en derde generatie Indiëveteranen. Zij zijn degenen die de herinnering levend kunnen houden. Zij kennen de ervaringen van hun naasten; soms door de verhalen die zij vertelden, maar ook door het stilzwijgen dat zij hebben ervaren. Ook gaf hij aan dat het gevoel van verlies en machteloosheid tijdloos is. Hij refereerde daarbij aan het verlies van zijn eigen collega, die ondanks alle inspanningen van hem en zijn collega's overleed. Een ervaring die met menig Indiëveteraan gedeeld kan worden.

Na de lezingen werd overgegaan tot de kransleggingen. Dit jaar werden de kransen van de regimenten en krijgsmachtdelen in groepen gelegd, waarbij de namen van de eenheden werden voorgelezen. Kolonel b.d. Stan Klijnhout legde een krans namens SMC. Het was weer een waardige herdenking. De wijze waarop de stichting NIM de tweede en derde generatie betreft, zal ook voor de toekomst deze herdenking levend houden.

Foto: Frans Meijer

Foto: Wim Falkenberg

Kippendieven

Eens op een middag ging ik in burgerkleden naar de stad om boodschappen te doen en bij uitzondering deed ik dat per rijwiel. Ik was al in enkele winkels geweest en als ik me wel herinner was ik het laatste in een sigarenmagazijn. In gedachten (ik noem dat van mezelf professoraal verstrooid) nam ik een van de twee fietsen, die voor de winkel stonden en wilde daarmee weggaan.

Een heer, die ook uit die winkel kwam, riep: "Hé meneer, dat is mijn fiets!" Ik keek, zag dat ik me in de fiets vergist had, maakte m'n excuses en pakte de andere fiets. Waarop een tweede heer, die uit een winkel daarnaast déboucheerde [uit een dekking tevoorschijn kwam, red.] riep: "Hé, hé, waar gaat dat naar toe met mijn fiets? En werkelijk, toen ik naar de fiets keek, merkte ik dat ik me voor de tweede maal had vergist.

Rare fietsenmepper

Maar die twee heren begonnen er anders over te denken. Eenmaal vergissen is menselijk, maar tot tweemaal toe een andermans fiets mee te nemen wees op brutale gapperij. Ik was zelf een ogenblik onthutst, ook al omdat ik niet begreep, waar m'n eigen fiets dan kon zijn. Tot ik me opeens bedacht, dat ik m'n rijwiel aan de overkant had laten staan, waar ik in een fotografiewinkel was geweest. Die twee heren vertrouwden het blijkbaar niet en bleven staan wachten tot een agent voorbij zou komen, bij wie ze me zouden kunnen aangeven. En die agent kwam inderdaad. Toen ik nu afstevende op die derde fiets, die daar onbeheerd stond, waren ze vast overtuigd, dat ze in tegenwoordigheid stonden van de brutaalste zwijntjesjager, waarvan ze ooit gehoord of gelezen hadden. En juist op het ogenblik dat ze op de agent wilden afstevenden, groette deze mij heel beleefd. Nooit heb ik twee mensen meer verbaasd zien kijken en waarschijnlijk zijn ze er tot op de huidige dag nog niet achter wat voor een rare fietsenmepper dat toch geweest is.

Fietsen worden veel gestolen. Het is ook zo gemakkelijk, want het gestolene voorwerp is tevens het snelle vervoermiddel voor de dief. Vlug ermee naar een zolder, een ander stuur en een paar andere spatborden er op en het rijwiel is niet meer te herkennen. Fietsenmeppen vereist geen technische kennis, zoals zakkenrollen en kan door de eerste de beste amateur gedaan worden. En zo zijn er enkele diefstallen, die het meeste gepleegd worden en dat zijn die van fietsen, wasgoed en kippen. Honderden aangiften kwamen er binnen van het stelen van wasgoed. Omdat het wegnemen van wasgoed in het donker zo makkelijk is. Het merkje eraf, een ander merkje erop en wie kan er dan nog op zweren, dat het zijn of haar laken of kussensloop is.

Stille kippen

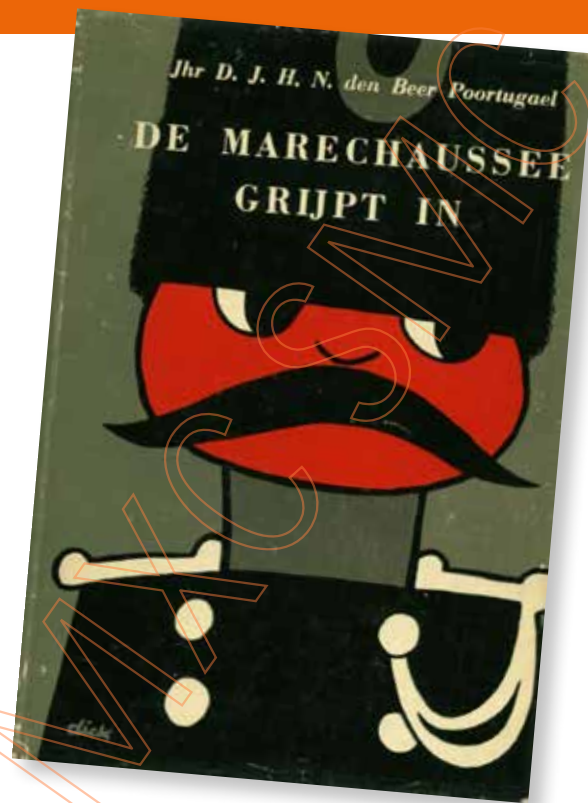
Nu reken ik er op, dat dit allemaal door eerlijke mensen gelezen wordt en deze verhalen niet bedoeld zijn als een cursus in diefstal en ontvreemding. Maar weet men wel dat kippen 's nachts geen kik geven als ze voorzichtig uit het hok worden gehaald. Kippen zijn slechte waakdieren en kunnen als zodanig niet in de schaduw staan van de ganzen van het kapitoel. En heel gemakkelijk zijn ze te vervoeren. Ook ik heb versteld gestaan van het aantal kippen dat men onder een gewoon colbertjasje verbergen kan.

Zo herinner ik me dat ik bij gelegenheid van een nachtcontrole me enige tijd ophield bij een patrouille, die speciaal dienst deed op kippendiefstallen. In die streek werden de kippen die

dagen bij honderden gestolen. We verdachten er wel een bepaalde bende van, maar hadden nog geen enkel bewijs in handen. De streek had een zekere misdadige beruchtheid en niet ten onrechte. Het geboefte woonde in een woeste streek van hei en bos, in de nabijheid van vruchtbaar land met kapitale boerderijen.

Om die woeste grond werd nu veel gepost, maar het was de marechaussee nog niet gelukt om de dieven in handen te krijgen. Die kerels zijn ongelooflijk gewiekst en kennen ieder sluipaadje in de omgeving. Daarbij hebben zij een aangeboren instinct om een politieman op afstanden van onduidelijk zien te ruiken, terwijl hun zintuigen zo scherp en sterk ontwikkeld zijn door het voortdurend marauderen [plunderen, red.] in de nacht dat ze het minste verdachte geluid dadelijk opvangen en als een kat in het donker zien. Om zulke snaken te vangen, moet je een dosis geluk hebben.

De patrouille had zich van de weg verdekt opgesteld in een kreupelbosje, vanwaar ze de hele weg kon overzien. Midden in de nacht is er op die buitenwegen nagenoeg geen verkeer, maar nadat ik me zowat een uur bij die patrouille had opgehouden, naderden twee wielrijders, heel gewoon met licht op. Toen ze genaderd waren, hield de

wachtmeester ze aan en de marechausee stelde zich dadelijk achter de nachtelijke fietsers op om eventueel ontsnappen te beletten. Maar de heren dachten er niet over om te vluchten. Zeer gemoedereerd stapten ze van hun fietsen en gaven heel vriendelijk antwoord op de vraag waar ze vandaan kwamen.

Als sardines in een blikje

Ze waren in X geweest op een feestje, waar het nogal laat geworden was. Ze waren gekleed in een manchester broek en buis, zoals dat daar in die streek veel door jachtopzieners en boeren gedragen wordt. Niets bijzonders meende ik, maar de wachtmeester dacht er anders over en zoals hij me later vertelde, viel het hem als eigenaardig op dat beiden over hun buis, ter hoogte van het middel een soort ceintuur droegen dat niet origineel bij het buis hoorde. "Wat hebben jullie bij je?", vroeg de wachtmeester. "Wat we bij ons hebben? Niks natuurlijk, nou ja, een pekske tabak en nog een paar cente natuurlijk", lachte de een. "Maak dat buis eens open", beval de wachtmeester. "Me buis openmake. Waarom?" En dan nog met een lach: "t is toch veuls te koud." Maar de wachtmeester hield voet bij stuk, de buizen gingen open en jawel, daar zaten de kippen, keurig netjes naast en boven elkaar als sardines in een blikje. Ieder had er een twintigtal bij zich en als ik het niet met m'n eigen ogen gezien had, dan had ik nooit kunnen geloven dat je zoveel kippen onder een kort buis verstoppen kon. En die beesten gaven geen kik. Nu bestaat een kip voor een groot gedeelte uit veren en laat zich tot een klein pakje neerdrukken.

Ze hadden die kippen ergens gekocht, wilde de een nog vertellen. "Jawel", zei de wachtmeester, "zonder betalen. Vertel dat maar later eens bij ons op de kazerne." De kerels gingen mee en het

bleek, dat we de slag van het jaar hadden geslagen, want het waren beiden beruchte kippendieven, die voor deze praktijken al menigmaal gratis logies hadden genoten bij het Rijk. En door deze arrestatie waren we in staat geleidelijk de hele bende op te rollen. Aanvankelijk lieten ze niet veel los, maar geleidelijk aan begonnen ze te praten en kregen we aanwijzingen waar veel van het gestolen pluimvee zich bevond en binnen niet al te lange tijd hadden we acht kippendieven achter slot en grendel.

Het was nog in het begin van mijn loopbaan bij de marechausee en ik voelde me erg gelukkig dat ik persoonlijk de arrestatie van de kippendieven mee had kunnen maken. Prachtige

typen waren deze kerels en van allen heb ik dan ook een foto gemaakt, waarvan ik een afdruk voor mijn album heb gereserveerd. Je kon hen aanzien dat ze gewoon waren meest buiten te leven en nog wel in de nacht. Zij allen hadden die sluipende, voorzichtige gang, als zij liepen, hun ogen waren steeds in beweging, als zochten zij een gaatje, waardoor ze nog konden ontsnappen. Zij zijn allen veroordeeld en daarmee behoorden in die streek de kippendiefstallen tot het verleden.

Oorspronkelijke tekst uit hoofdstuk 46 van 'De Marechausee grijpt in' (1954) door jhr. D.J.H.N. den Beer Poortugael, kolonel der Koninklijke Marechausee b.d.

Nieuwe SMC'ers

Dhr. O. Boersma
Dpl 85-6

Mevr. P.A.J. van den Eijnden
Ber 86-3

Dhr. M.A. Hessels
Dpl 87-3

Dhr. L.Y. Lambrechts
Donateur

Dhr. L. Lamers
Ber 76-5

Dhr. P.G. Lengkeek
Ber 94-5

Dhr. J.H. Lopers
Ber 84-5

Dhr. J. Streuner
Ber 94-1

Dhr. C.J. de Vries
Ber 75-5

Dhr. D.E. Westerdijk
Ber 95-6

Dhr. H. van de Velden
Ber 86-5

Dhr. Q.J.L. Zaal
Ber 95-1

Dhr. T.D. de Vries
Donateur

Wij heten u van harte welkom. In totaal vormen nu 2326 SMC'ers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom de Koninklijke Marechaussee.

Het bestuur

Overleden

Dhr. G. Aalten
Geboren 23-11-1939
Overleden 5-5-2025
Dpl 59-2

Dhr. B.W.G. Boekelder
Geboren 15-11-1932
Overleden 11-8-2025
Ber 53-3

Dhr. A.C.J. Broek
Geboren 21-3-1951
Overleden 24-1-2025
Ber 68-5

Dhr. L.C. Helmig
Geboren 22-7-1942
Overleden 23-9-2025
Dpl 61-5

Dhr. J.G. Holleman
Geboren 19-9-1934
Overleden 22-8-2025
Dpl 54-4

Dhr. W.H. van der Mei
Geboren: 3-11-1950
Overleden: datum onbekend
Ber 71-3

Dhr. L.J. van der Veer
Geboren 13-9-1926
Overleden 24-8-2025
Ber; 4 DMC;
Ned. Indië; St MP V

Dhr. K. de Vrij
Geboren 27-7-1938
Overleden 19-9-2025
Dpl 57-6

Dhr. T.J. Willemsen
Geboren 22-3-1949
Overleden 2-9-2025
Ber 66-4

Dhr. H.J. Workel
Geboren 29-4-1935
Overleden 9-8-2025
Dpl 55-6

Bestuur en redactie van Stichting Marechaussee Contact betuigen de nabestaanden hun medeleven en wensen hen sterkte toe.

Stichting Marechaussee Contact
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
www.marechausseecontact.nl

Voorzitter

André Peperkoorn
voorzitter@marechausseecontact.nl

Vicevoorzitter

Ed Cousin
vice.voorzitter@marechausseecontact.nl

Secretaris

Pier Scholte
Postbus 125, 7590 AC Denekamp
0049-5941999099 | alg.secretaris@marechausseecontact.nl
(eveneens adres voor melden van overlijden van SMC'ers)

Penningmeester

Gerrit Sels
06-22444926
penningmeester@marechausseecontact.nl
Bankrekening: NL82 INGB 0003 9121 06 t.n.v.
SMC te Purmerend (BIC: INGBNL2A)

Administratie

Gerrit Sels
Vrouwenzandstraat 22, 1443 WK Purmerend
06-22444926
beginstigingsadministratie@marechausseecontact.nl
(inschrijven/opzeggen, wijzigen van (e-mail)adressen e.d. en informatie over en verwerking van bijdragen)

Reüniecommissie

Gerrit Reloe
06-30989598 | reuniecommissie@marechausseecontact.nl

Reservisten en veteranen

Bert van Horen
06-47776806 | veteranen@marechausseecontact.nl

Regiobijeenkomsten

Bert van Horen
06-47776806 | regiobijeenkomsten@marechausseecontact.nl

Coördinator nuldelijnsondersteuning/ veteranenondersteuning

Peter Klijn
06-53746545 | pljklijn@gmail.com

Promotie & werving

Loek Ruppert
06-28688859 | werving@marechausseecontact.nl

Coördinator verjaardagskaarten

Jan Suurd
06-83643877 | verjaardagen@marechausseecontact.nl

Redactie tijdschrift Marechaussee Contact

Henk Rijke
redactie@marechausseecontact.nl

Webredacteur

Joop Blanken
webredactie@marechausseecontact.nl

Redacteur e-mailnieuwsbrief

Joop Blanken
stmarcontact@gmail.com

.....

Commandant Koninklijke Marechaussee

Postbus 90615, 2509 LP Den Haag

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht te Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met onder meer de Koninklijke Marechaussee, het Nederlands Veteraneninstituut en het Museum der Koninklijke Marechaussee.

De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel, dat gediend heeft bij de Koninklijke Marechaussee en/of bovengenoemde korpsen, wordt van harte uitgenodigd zich aan te melden bij SMC. Uiteraard is actief dienend personeel van de Koninklijke Marechaussee van harte welkom.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen. Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en verbondenheid met de Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door ruim 2300 begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij lief-en-leedgebeurtenissen
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van de Koninklijke Marechaussee
- uitgeven van Marechaussee Contact, zesmaal per jaar
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse e-mailnieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

SMC'er worden?

Woonst u in Nederland dan is de jaarlijkse bijdrage € 15,-. Heeft u een adres in het buitenland dan is de bijdrage € 20,- (in verband met hogere portokosten). Aanmelden kan op www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code.

Nuldelijnsondersteuning

Het 'nationaal Veteranen Platform', de Samenwerkende Veteranenontmoetingscentra en het Nederlands Veteraneninstituut namen het initiatief tot het bieden van gestructureerde nuldelijnsondersteuning aan veteranen, militaire dienstsachtoffers en hun directe relaties. SMC participeert in dit ondersteuningsinitiatief. Het vfonds financiert dit met gelden uit de Nationale Postcode Loterij.

Stichting Marechaussee Contact

voor en door
(oud-)marechaussees

Voor iedereen
die op de hoogte
wil blijven van het
heden en verleden
van de Koninklijke
Marechaussee.

Word SMC'er
voor slechts
15 euro per jaar.
Je bent van
harte welkom!

www.marechausseecontact.nl of scan de QR-code

